

N:o 41.

Ank. till Riksd. Kansli d. 15 Mars 1867, kl. 8 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under Riks-statens Nionde Hufvudtitel.

(2:a U. A.)

Af Nionde Hufvudtitelns tvänne afdelningar fastställdes den ena, eller *Pensionsstaterna*, vid sistlidna riksdag till 551,495 R:dr 58 öre. Den andra afdelningen, innefattande *Allmänna Indragningsstaten*, beräknades för innevarande år till 762,654 R:dr 42 öre, deruti inbegripna indelta räntor, upptagna efter markegång på förslag till 3,272 R:dr 20 öre, samt 156 kubikfot 6 kannor indelt och oindelt spanmål, utgörande, efter 2 R:dr kubikfoten, 313 R:dr 20 öre; hvadan således denna Hufvudtitels slutsumma i nu gällande Riks-stat utgör 1,314,150 R:dr.

Pensionsstaten.

1:o. Beträffande de uti den nådiga Propositionen om Statsverkets tillstånd och behof under rubriken *Amiralitets-Krigsmanskassan* till uppförande å ordinarie stat äskade särskilda reservationsanslag, nemligen dels 72,000 R:dr för att fortfarande sätta nämnda kassa i stånd att till sjöförsvarets embets- och tjenstemän samt betjente, som söka afsked, genast utgifva pensioner enligt de för kassan nu gällande pensioneringsgrunder, äfvensom lemna tillgång till de dem tillförsäkrade fyllnadspensioners utbetalande, dels 40,000 R:dr till upprätthållande af den sjöförsvarets gemenskap förunnade förbättrade pensionering, har Utskottet redan uti sitt Utlåtande angående regleringen af utgifterna under Riks-statens Femte Hufvudtitel (punkterna 8 och 9) hemställt att nämnda anslag måtte jemväl för år 1868 fortfarande

Angående Sjöförsvarets embets- och tjenstemäns m. fl. pensionering.

Bih. till Riksd. Prot. 1867. 4 Saml. 1 Afd. 20 Häft.

å Riksgälds-kontoret anvisas; Och torde, i händelse af Riksdagens bifall till denna Utskottets hemställan, förevarande nådiga framställning anses hafva förfallit.

*Bidrag till
Kongl. Thea-
terns pensions-
kassor.*

2:o. Vid de två sistförflutna riksdagarne hafva Rikets Ständer, såsom *bidrag till Kongl. Theaterns pensionskassor* anvisat för hvardera statsregleringsperioden ett årligt belopp af 6,000 R:dr, för att bereda omförmälda pensionskassor ersättning för inkomster, som de förlorat i följd af Kongl. Maj:ts, på Rikets Ständers begäran, meddelade nådiga förordnande om upphörande af de särskilda afgifter, hvilka förut till kassorna erlagts af kringresande skådespelaretrupper m. fl.; Och har Kongl. Maj:t nu äskat att berörda anslag måtte till enahanda belopp varda å Riks-staten uppfördt.

Enär detta ersättningsanslag, enligt hvad af Statsråds-protokollet (Bil. 6. sid. 24) inhemtas, fortfarande är för ifrågavarande pensionskassors bestånd och ostörda verksamhet af behovet påkalladt, hemställer Utskottet,
att Kongl. Maj:ts ifrågavarande nådiga framställning måtte af Riksdagen bifallas.

Allmänna Indragningsstaten.

*Sveriges gamla
lagar.*

3:o. Enär det såsom ersättning för biträde och andra kostnader vid utgifvandet af "Sveriges gamla lagar", hvarmed Professoren, Doktor *C. J. Schlyter* fortfarande är sysselsatt, för närvarande med 900 R:dr å Allmänna Indragningsstaten anvisade anslag under en längre tid visat sig otillräckligt, har Kongl. Maj:t föreslagit, att berörda anslag måtte för år 1868 få utgå med ett till 3,000 R:dr förhöjdt belopp, att af utgifvaren emot redovisning i vanlig ordning uppbäras.

Med hänseende till hvad uti det den nådiga Propositionen bilagda Statsråds-protokoll öfver Justitie-ärenden (Bil. 1, pag. 1—6) rörande denna fråga finnes omförmäldt, får Utskottet

till ifrågavarande nådiga framställning tillstyrka Riksdagens bifall.

*Pension åt
Hofrätts-
rådet Söder-
gren.*

4:o. Med föranledande af en utaf Hofrättsrådet i Svea Hofrätt *Jakob Ulrik Södergren* till Kongl. Maj:t ingifven underdånig ansökning, har Kongl. Maj:t hos Riksdagen föreslagit, att, enär Södergren, som är född den 7 April 1810, och år 1830 inträdt i Statens tjenst, alltsedan år 1855 varit af sjukdom hindrad från utöfning af Hofrättsråds-embetet, och då, enligt hvad ett berörda ansökning bifogadt läkarebetyg gäfvit vid handen, Södergrens sjukdom vore af den beskaffenhet att den icke lemnade förhoppning om sådan förbättring i hans helsotillstånd, att embetets utöfning af honom kunde återtagas, Södergren måtte från och med månaden näst efter den, uti hvilken afsked från Hofrättsråds-embetet blefve

honom beviljadt, å Allmänna Indragningsstaten uppföras till åtnjutande under sin återstående lifstid af en årlig pension å 2,300 R:dr; Och får, med hänseende till hvad sålunda och i öfrigt (se Statsråds-protokollet Bil. N:o 1. pag. 7 och 8) förekommit och under åberopande, att Södergren är berättigad att från Civil-statens Pensionsinrättning åtnjuta årlig pension af 1,200 R:dr, hvarigenom sammanlagda beloppet af hans pensioner kommer att uppgå till 3,500 R:dr årligen, Utskottet tillstyrka,

att Riksdagen må förklara Hofrättsrådet Södergren berättigad, att, efter afskedstagandet, från Allmänna Indragningsstaten uppbära en årlig pension af 2,300 R:dr.

5:o. Utaf en till Riksdagen särskildt aflåten nådig Proposition (N:o 18) inhemtas, hurusom, efter det General-fälttygmästaren och chefen för Artilleriet, General-majoren m. m. Friherre *Fabian Jakob Wrede* hos Kongl. Maj:t väckt fråga om den pension, han kunde vid afskedstagandet hafva att påräkna, upplyst blifvit, att Friherre Wrede, då han år 1857 befordrades från f. d. Major vid Göta Artilleri-regemente till General-fälttygmästare och chef för Artilleriet, icke erlagt de i 60 § af reglementet för Arméens Pensionskassa, såsom vilkor för tillgodonjutande af de för den erhållna högre graden afsedda pensionsförmåner, stadgade s. k. flerstegsafgifter och i följd häraf icke egde rätt till högre pension i nämnda kassa än den för majorsgraden bestämda, nemligen 750 R:dr, jemte fyllnadspension af statsmedel enligt Kongl. Brefvet den 9 Februari 1858; hvadan Kongl. Maj:t föreslagit, att Friherre Wrede, som är född 1802 och utnämndes till officer 1817, må vid afgang från General-fälttygmästare-embetet, utom förenämnda pension af 750 R:dr från Arméens Pensionskassa och den fyllnadspension af statsmedel, hvartill han vid ofvan uppgifna förhållande är berättigad, derutöfver tilläggas det belopp, som erfordras för att bereda honom pension till sammanlagdt 6,000 R:dr årligen, eller det pensionsbelopp, som enligt ofvannämnda Kongl. Bref den 9 Februari 1858 och den deruti fastställda nya pensionsstaten för arméens befäl finnes för General-fälttygmästare bestämdt.

Med hänseende till så väl den gagnande verksamhet, Friherre Wrede under en femtioårig tjänstetid uti de honom anförtrödda viktiga värf ådagalagt, som, och i synnerhet, det utmärkta rum, han såsom vetenskapsman intager, hemställer Utskottet

att Riksdagen må till förevarande nådiga framställning lemna bifall.

6:o. I anledning af Vaktmästaren vid arméens utredningsförråd i Göteborg *Johan Svenssons*, af Arméförvaltningen i underdånig skrifvelse öfverlemnade ansökning, att Svensson, hvilken är född den 8 Mars 1782 och 1818 antagits till den af honom ännu innehafda vaktmästaretjensten vid nämnda Utredningsförråd mot åtnjutande af den för befattningen i stat bestämda aflöning samt öfriga förmåner, måtte, såsom varande i fattiga omständigheter och mer än 84 år gammal,

Angående fyllnadspension åt General-fälttygmästaren, Friherre Wrede.

Angående pension åt Vaktmästaren J. Svensson.

förunnas att efter afskedstagandet få åtnjuta pension å Allmänna Indragningsstaten, har Kongl. Maj:t uti särskild nådig Proposition (N:o 5), med afseende å de af vederbörande styrkta förhållanden, att Svensson med nit och trohet fullgjort sina åligganden, men måst på sednare tider i följd af sjuklighet och ålderdomssvaghet ofta beviljas tjänstledighet, samt numera är oförmögen att sina tjänsteåligganden förrätta och tillika befinner sig i mycket medellösa omständigheter, föreslagit, i öfverensstämmelse med Arméförvaltningens jemväl gjorda hemställan, att Svensson måtte, till behöfligt understöd på sin ålderdom, få från och med månadens näst efter den, i hvilken han entledigas från sin mer än 48-åriga tjenstgöring såsom vaktmästare vid ofvannämnda utredningsförråd, uppföras å Allmänna Indragningsstaten till åtnjutande under sin öfriga lefnad af en pension, motsvarande det för hans befattning, enligt gällande stat, utgående arvode af 400 R:dr årligen; och får, efter hvad sålunda förekommit, Utskottet tillstyrka,

att Riksdagen må till hvad Kongl. Maj:t i berörda hänseende föreslagit lemna bifall.

Angående pension åt Kassören Hammarstrand

7:o. Äfvenledes har Kongl. Maj:t föreslagit, att Kassören och Förråds-fövaltaren vid fortifikationen f. d. Underlöjtnanten *Carl Johan Axel Hammarstrand* måtte efter erhållet afsked uppföras på Allmänna Indragningsstaten till åtnjutande såsom pension af 675 R:dr, motsvarande tre fjerdedelar af hans å fortifikationens stat innehafvande lön; men då, enligt Utskottet meddelad uppgift, Hammarstrand numera aflidit, lär

den nådiga framställningen i följd häraf hafva förfallit.

Angående pension åt Regements-stallmästaren Giese.

8:o. Uti en till Utskottet remitterad särskild nådig Proposition (N:o 7) anføres, hurusom Chefen för Husar-regementet Konung Carl XV i underdånighet anhållit, att, då Regements-stallmästaren vid nämnda regemente, Löjtnanten i arméen m. m. *Mathias Giese* med outtröttligt nit och utmärkt förmåga i 43½ år bestridt berörda regements-stallmästarebefattning, men numera, efter uppnådd 67 års ålder och sedan han till följd af ett benbrott nödgas begagna kryckor, icke kunde så, som hans goda och redliga vilja det fordrade, sköta sin befattning, Kongl. Maj:t, med afseende härå och enär den pension af 600 R:dr, som Giese vore berättigad att från Arméens Pensionskassa uppbära, vore alldeles otillräcklig för hans och hans familjs underhåll, isynnerhet som han saknade egna tillgångar, måtte af Riksdagen begära en sådan förhöjning i nyssnämnda pension, att densamma komme att motsvara hvad en squadronschef vid regementet egde påräkna; och har Kongl. Maj:t, efter det Generalbefälhafvaren i första militärdistriktet, jemte vitsordande af Gieses nit och skicklighet i tjensten, berörda framställning understödt, nu föreslagit, att Regements-stallmästaren Giese vid erhållet afsked må, jemte den pension af 600 R:dr han enligt författningarne eger att i Arméens Pensionskassa uppbära, för sin återstående listid å Rikets Allmänna Indragningsstat undfå en årlig pension af 400 R:dr.

Af de till den nådiga Propositionen hörande handlingar inhemtas, att Giese är född den 19 Maj 1799, inträdt i Statens tjenst år 1820 och befordrats till Regements-stallmästare år 1823; och får Utskottet, med hänseende till Gieses väl vitsordade långvariga verksamhet såsom Regements-stallmästare, hans numera upphunna höga ålder, hans sjuklighet och obemedlade ställning, tillstyrka,

att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning må af Riksdagen bifallas.

9:o. Då, efter det Kongl. Maj:t vid pröfning af åtskilliga salpeterväsendet rörande frågor den 28 December nästlidet år förordnat, bland annat, att Salpeterkomitéens befattning med Salpeterärendena skall till Arméförvaltningens Artilleridepartement öfverlemnas samt komitéen upplösas, i följd häraf de hos komitéen hittills varande tjenstbefattningar komme att indragas, har Kongl. Maj:t, som ansett innehafvarne af dessa befattningar, Sekreteraren och Ombudsmannen hos komitéen, Kongl. Räntmästaren *Herman Schlytern*, Kamereraren derstädes, Kammarherren *Carl Adil Westerstrand* samt Vaktmästaren *Lars Pettersson*, böra, i likhet med hvad som, enligt Rikets sist församlade Ständers medgifvande i underdånig skrifvelse den 9 Juni 1866, blifvit den till de redan indragna Salpeter-sjuderistaterna hörande personal beviljadt, få sina aflöningsförmåner på indragningsstat bibehålla, uti särskild nådig Proposition (N:o 8) föreslagit, att ifrågavarande tjenstemän och vaktbetjent, af hvilka Schlytern alltsedan år 1827 och Westerstrand sedan år 1843 varit i komitéens tjenst, må från innevarande års början å Allmänna Indragningsstaten uppföras till åtnjutande under deras återstående lifstid af pensioner, motsvarande deras nu innehafvande arfvoden, utgörande:

för Schlytern	R:dr 750: —
„ Westerstrand	„ 750: —
„ Pettersson	„ 150: —

eller tillhopa R:dr 1,650: —

dock med skyldighet för dem att med deras tjenstgöring hos komitéen fortfara, intilldess komitéens upplösning hunne verkställas, samt särskildt för Schlytern och Westerstrand att då frånträda de af dem med 300 R:dr hvardera såsom skrifvarehjelp hittills årligen uppburna belopp.

Enligt Utskottets åsigt böra de här ifrågavarande befattningarne icke betraktas annorlunda än som tillfälliga uppdrag, hvilka icke kunna för innehafvarne grundlägga någon pensionsrätt; hvadan och då förenämnde personer vid andra beställningar i Statens tjenst innehafva löner å stat, Utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga Proposition icke må af Riksdagen bifallas.

10:o. Genom remiss från Andra Kammaren har Utskottet fått emottaga en derstädes väckt motion (N:o 218), hvari Herr *J. A. Bovin*, jemte förmälan hurusom, vid Krigskollegii ombildning i slutet af år 1865 till en Arméförvaltning,

Angående pensionsrätt för Salpeterkomitéens tjenstemän och vaktbetjent.

Angående fyllnadspension af s. d. Sekreteraren i Krigskollegium Öfverström.

Kollegiets Sekreterare *Johan Reinhold Öfverström*, som i sådan egenskap hade från 1858 års början åtnjutit dels ordinarie lön, 2,400 R:dr och dels s. k. provisorisk aflöningsförhöjning med 1,100 R:dr, eller tillsammans 3,500 R:dr, uppförts på indragningsstat till endast det förra beloppet, föreslagit, att, på det Öfverström, som under 23 år innehaft Sekreteraretjensten, skulle komma i åtnjutande af sådan pension, som han egt uppbära, derest icke hans tjänst, innan han uppnått pensionsåren, blifvit indragen, Riksdagen nu måtte åt honom anvisa fyllnadspension af 600 R:dr årligen, att beräknas och utgå från början af år 1866.

Uti skrifvelse den 30 November 1863, i fråga om Krigskollegii ombildning till en Arméförvaltning, medgäfvos Rikets då församlade Ständer, att, — för den händelse Kongl. Maj:t skulle finna lämpligt att före derpåföljande riksdag gå i författning om inrättande af en Arméförvaltning, i enlighet med uppgifna grunder, — dåvarande anslaget för Krigskollegium finge för sådant ändamål användas, dock under förbehåll, att Statsverkets utgifter icke derutöfver ökades till följd af anspråk af de nu der anställda embets- och tjänstemän, vid hvilket förhållande och då af de ifrågavarande motion bifogade handlingar, bland annat, inhemtas, att Öfverström haft sig öppet att, medelst mottagande af någon bland de på Arméförvaltningens stat uppförda nya Sekreterarebefattningar, såsom närmast jemförliga med den förra Sekreteraretjensten i Krigskollegium, bereda sig tillfälle att, med fortsatt verksamhet i Rikets tjänst, åtnjuta hela den med samma tjänst förenade aflönning oförminskad, men lemnat detta tillfälle obegagnadt, Utskottet finner sig förhindradt, att Herr Bovins motion förorda, utan hemställer,

att samma motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Angående pension åt Generaladjutanten Hygrells enka.

11:o. I anledning af en utaf f. d. Öfversten och Chefen för Svea Artilleriregemente, Generaladjutanten m. m. Jonas Hygrells enka, *Johanna Hygrell*, till Kongl. Maj:t ställd underdånig ansökning, deraf bland annat inhemtas, att hon genom ett inträffadt fall afbrutit högra benet och högra armen, i anseende hvar till hon numera vore oförmögen att gå och icke vidare kunde sköta sig sjelf, utan måste anlita andras hjälp, har Kongl. Maj:t, i betraktande af Generaladjutanten Hygrells i lifstiden långvariga och berömliga verksamhet i Statens tjänst och med afseende tillika å de för hans enka till följd af den henne vid den höga åldern af öfver 80 år öfvergångna, af ansökningen bifogadt läkarebetyg vitsordade, olycka förekommande bevekande omständigheter, föreslagit att för henne måtte å Allmänna Indragningsstaten uppföras en årlig pension af 500 R:dr, att från innevarande års början under hennes återstående lifstid utgå.

Vid behandling af såväl denna som öfriga i likartadt syfte hos Riksdagen gjorda framställningar har Utskottet utgått från den åsigt, att pensionering af embets- och tjänstemäns enkör eller familjer icke bör ifrågakomma utom i särskilda undantagsfall, då den afidnes förtjenster varit synnerligen framstående; och

då något sådant förhållande icke synes uti ifrågavarande fall ådagalagdt, får, jemte meddelande att General-adjutanten Hygrells enka redan från Arméens Pensionskassa uppbär en årlig pension af 375 R:dr, Utskottet hemställa, att förevarande nädiga framställning icke må af Riksdagen bifallas.

12:o. Vid sistlidna riksdag anvisade Rikets Ständer, till Kongl. Maj:ts disposition, för år 1867 ett belopp af 20,000 R:dr, att användas till understöd åt de sedan 1808 och 1809 års krig kvarlevande *landtvärnsmän*, som kunde anses vara af dylikt understöd i behof; och har Kongl. Maj:t nu äskat, att för detta ändamål enahanda belopp måtte å Allmänna Indragningsstaten för år 1868 uppföras.

Angående understöd till landtvärnsmän.

Enär, på sätt Statsråds-protokollet (Bil. N:o 3, a, pag. 51) gifver vid handen, ofvannämnda anslag äfven för år 1868 synes till oförminskadt belopp blifva erforderligt, tillstyrker Utskottet,

att Riksdagen må till ifrågavarande ändamål för år 1868 å Allmänna Indragningsstaten uppföra, till Kongl. Maj:ts disposition, ett belopp af 20,000 R:dr.

13:o. I öfverensstämmelse med hvad Utskottet i sitt Utlåtande angående regleringen af utgifterna under Riks-statens Fjerde Hufvudtitel, punkten 5, föreslagit, har Utskottet å bifogade tabell upptagit aflöning åt förutvarande Kanslerssekreteraren vid Krigs-akademien *A. Becker* med 900 R:dr; hvilket Utskottet har skolat

Angående f. Kanslerssekreteraren A. Beckers aflöning.

till Riksdagens godkännande anmäla.

14:o. Under förutsättning af Riksdagens bifall till hvad Utskottet i Utlåtandet, N:o 37, angående regleringen af utgifterna under Riks-statens Femte Hufvudtitel (punkterna 4 och 6) föreslagit, äro å bilagda tabell, Litt. B., upptagna följande belopp, nemligen:

Angående en underläkares och två medicinaldrängars aflöning.

a) för aflönande af officerare, som, efter gillande af den utaf Kongl. Maj:t föreslagna ombildning af *Flottans konstruktionskorps*, blifva öfvertaliga, 26,000 R:dr; samt

b) till aflöning åt på indragning ställda *två medicinaldrängar* vid Carlskrona station och *en underläkare* å Göteborgs depôt à 240 R:dr i lön och 56 R:dr 25 öre i löneförhöjning åt dem hvardera, tillsammans 888 R:dr 75 öre, hvilket Utskottet här endast skolat

till Riksdagens godkännande anmäla.

15:o. Sedan Chefen för Strömsholms Stuteri, Ståthållaren och Kommendören m. m. *Carl Silnecker Silfverskiöld*, som är född den 28 Januari 1800 samt i 52 år varit i Statens tjenst anställd och derunder i 17 år bestridt chefsbefattningen vid nämnda Stuteri, i underdånighet anhållit, att Kongl. Maj:t måtte vid afskeds-

Angående pension åt Chefen för Strömsholms Stuteri C. S. Silfverskiöld.

tagandet tilldela honom från Allmänna Indragningsstaten en årlig pension af 4,000 R:dr, har Kongl. Maj:t, med afseende å de i Statsråds-protokollet (Bil. N:o 5, pag. 2) omförmälda förhållanden samt i öfverensstämmelse äfven med hvad Stuteri-öfverstyrelsen hemställt, hos Riksdagen föreslagit, att Silfverskiöld, under hvars nitiska förvaltning Strömsholms Stuteri blifvit på ett förtjenstfullt sätt handhafdt, måtte, efter erhållet afsked från sin befattning såsom chef för nämnda Stuteri, få, utan minskning i den pension af 900 R:dr han från Arméens Pensionskassa redan uppbär, uppföras å Allmänna Indragningsstaten till åtnjutande af en årlig pension af 2,600 R:dr.

Efter tagen kännedom af de till frågan hörande handlingar, hvaraf bland annat inhemtas, att Chefen för Strömsholms Stuteri åtnjuter, förutom betydliga naturaförmåner, årlig lön af 4,000 R:dr, äfvensom att Silfverskiöld har att från en vid Stuteriet bildad pensionskassa uppbära årligen omkring 500 R:dr, får, med hänseende till Silfverskiölds långa och väl vitsordade tjenstetid, samt då summan af de pensioner, som sålunda tillkommer Silfverskiöld, öfverensstämmer med hvad vid sistlidna riksdag beviljades Chefen för Ottenby Stuteri, Hofstallmästaren J. W. Beijer, Utskottet tillstyrka,

att Riksdagen må till denna nådiga framställning lemna bifall.

*Änående pen-
sion åt Kom-
missionslandt-
mätaren Öhr-
ling.*

16:o. Hos Riksdagen har Kongl. Maj:t föreslagit, att, då Kommissionslandtmätaren i Östergötlands län *Carl Erik Öhrling*, som är född den 10 Oktober 1813 och år 1835 antagits till Landtmäteri-auskultant samt 1854 till Kommissionslandtmätare, på sätt företedt läkarebetyg innehölle, sedan fem år tillbaka lider af psykisk och fysisk förslappning, hvilken läkaren ansett härflyta från en sjukdom, som Öhrling i tjensten sig ådragit, och hvarigenom han vore urståndsatt att sköta kommissionslandtmätaretjensten, Riksdagen måtte, jemväl med afseende derå, att Öhrling med hustru befunne sig i utblottadt tillstånd, förklara honom, ehuru endast 52 år gammal, berättigad att, vid afskedstagandet, å Allmänna Indragningsstaten uppbära pension till det för Kommissionslandtmätare bestämda belopp, eller 900 R:dr årligen.

Denna nådiga framställning grundar sig på en af Öhrling i sådant syfte gjord underdånig ansökning, hvilken blifvit förordad af ej mindre Landtmäteri-styrelsen, som vitsordat att Öhrling, innan hans sjuklighet börjat, varit särdeles verksam och duglig i sin tjenst, än äfven Statskontoret: hemställande Utskottet, med afseende å hvad sålunda förekommit,

att Riksdagen måtte, med bifall till hvad Kongl. Maj:t föreslagit, förklara Öhrling berättigad till åtnjutande, efter afskedstagandet, af pension på Allmänna Indragningsstaten till belopp af 900 Riksdaler.

*Änående pen-
sion åt Länsmannen Rhén*

17:o. Enär Länsmannen i Dorothea Lappmarks församling *Eleazar Rhén*, hvilken är född den 3 Mars 1805 och från år 1823 till 1849 bestridt Länsmans-tjenst

tjenst i Dorothea och Wilhelmina församlingar och från sistnämnda år till 1863 endast i Dorothea socken samt sålunda under 40 år utöfvat länsmanstjenst, alltsedan år 1863 varit och fortfarande vore af ålderdomssvaghet och öfveransträngning^{ur}stund-satt att sjelf sköta sin tjenst, har Kongl. Maj:t upå af Rhén derom gjord, af såväl Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Westerbottens län som Statskontoret, på sätt af Statsråds-protokollet (Bil. N:o 5, sid. 4) närmare inhemtas, förordad ansökning, föreslagit, att Rhén må, efter erhållet afsked från länsmansbefattningen, äfven om han då ej ännu uppnått 65 års ålder, få uppföras å Allmänna Indragningsstaten till åtnjutande af pension med ett belopp, motsvarande länsmanslönen, eller 700 R:dr; och får, med hänseende till Rhéns långvariga och väl vitsordade tjänstgöring, Utskottet tillstyrka,

att den för Länsmannen Rhén föreslagna pension, 700 R:dr, må af Riksdagen beviljas.

18:o. Med anledning af en utaf Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kopparbergs län, efter ansökning af Länsmannen i Söderberkes bergslags härad af nämnda län, *Johan Erik Wibelius*, gjord underdånig framställning, har Kongl. Maj:t, i enlighet med hvad Statskontoret uti infordradt underdånigt utlåtande tillstyrkt, hos Riksdagen föreslagit, att bemälda Wibelius, som, vid numera upphunnen ålder af öfver 70 år, för sjuklighet icke vidare kunde sköta sin tjenst samt derjemte med familj befunne sig i torftiga omständigheter, måtte, fastän han först den 4 Maj 1846 inträdt i Statens tjenst, efter erhållet afsked uppföras å Allmänna Indragningsstaten till åtnjutande under sin återstående lifstid af en, länsmanslönen motsvarande, årlig pension af 700 R:dr; och får Utskottet, efter tagen kännedom af de till frågan hörande handlingar, samt med hänseende till de i Statsråds-protokollet (Bil. N:o 5, pag. 4 och 5) anförda omständigheter, till denna nådiga framställning tillstyrka

Riksdagens bifall.

19:o. Vidare har Kongl. Maj:t äskat, att under den tid, Protokolls-sekreteraren i Civil-departementet, Expeditions-sekreteraren i Kongl. Maj:ts Kansli, *Nathanael Martin Schönmeijr* af sjuklighet hindras att tjenstgöra och derföre åtnjuter ledighet från sin Protokolls-sekreterare-befattning, ett belopp, motsvarande treffjerdedelar af hans lön, eller 2,625 R:dr, må från allmänna Indragningsstaten årligen utgå såsom fyllnadsarfvode till den tjensteman, som af Kongl. Maj:t förordnas att ifrågavarande Protokolls-sekreterare-befattning förestå, äfvensom att, för ändamålsenligt ordnande af tjenstgöringen inom expeditionen redan innevarande år, nämnda arfvode, efter år räknadt, må få utgå med månaden näst efter den, i hvilken beslut i ämnet af Riksdagen fattas.

Under åberopande af hvad rörande denna fråga finnes uti det den nådiga Propositionen angående Statsverkets tillstånd och behof åtföljande Statsråds-protokoll (Bil. N:o 5, pag. 8 och 9) anfördt, hemställer Utskottet,

Bih. till Riksd. Prot. 1867. 4 Saml. 1 Afd. 20 Häft.

Angående pension åt Länsmannen Wibelius.

Angående fyllnadsarfvode åt en rikarierande Protokolls-sekreterare i Civil-departementet.

att Riksdagen måtte till denna nådiga framställning lemna bifall.

Angående pen-
sion åt f. d.
Landshöfdingen
Oldewigs enka

20:o. Kongl. Maj:t har äfvenledes begärt, att f. d. Landshöfdingen i Wermlands län H. F. Oldewigs i behöfvande omständigheter efterlemnade enka, *Maria Henrietta Amalia Oldewig, född von Berg*, måtte å Allmänna Indragningsstaten uppföras till åtnjutande under sin återstående lifstid af en årlig pension af 600 R:dr.

Vid handläggning af detta ärende har Utskottets uppmärksamhet blifvit fästad på det förhållande, att Landshöfdingen Oldewig i lifstiden under sin tjenstetid, ehuru innehafvande ringare löneinkomster, än åtskilliga andra landshöfdingar, måst, såsom ränta och amortering å det landshöfdingetjensten i Wermlands län betungande, synnerligen höga ackord, af sin lön årligen afstå ett betydligt belopp, för tiden före år 1848 uppgående till 1,800 R:dr och derefter till 1,350 R:dr årligen; i följd hvaraf han till fyllande af de för en landshöfding alltid dryga lefnadskostnaderna varit nödsakad att anlita egna tillgångar, hvarigenom den af honom efterlemnade qvarlåtenskap, tillsammans med den ringa pension enkan kan ega från Civilstatens pensionskassa uppbära, blifvit otillräcklig för hennes nödtorftiga bergning samt till understöd åt en ännu oförsörjd son. Med afseende så väl härå, som ock på den förtjenstfulla och för det allmänna gagnande verksamhet Landshöfdingen Oldewig under en 53-årig embetsmannabana, i Statens tjenst utvecklat, hemställer Utskottet,

att Riksdagen må på Allmänna Indragningsstaten uppföra såsom årlig pension åt f. d. Landshöfdingen Oldewigs enka, *Maria Henrietta Amalia Oldewig, född von Berg*, ett belopp af 600 R:dr, att utgå så länge hon i enkostånd sig befinner.

Ang. pension
åt f. d. Kom-
mendanten m.
m. G. W. Gyl-
lenhammars
enka.

21:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att f. d. Kommendanten och Direktören vid straffängelset i Warberg, Majoren G. W. Gyllenhammars enka *Sara Lovisa Gyllenhammar, född Hedberg*, som befinner sig i behöfvande vilkor, måtte beviljas en årlig pension af 300 R:dr.

Under åberopande af hvad under punkten 11:o här ofvan anförts hemställer Utskottet,

att hvad Kongl. Maj:t i detta hänseende föreslagit icke må af Riksdagen bifallas.

Ang. pension
åt afstidne Ma-
jorerne von
Konows och
Carlqvists döt-
trar.

22:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, på de i Statsråds-protokollet (Bil. 6 pag. 26) anförda skäl, att af den pension från Allmänna Indragningsstaten å 600 R:dr årligen, som varit tillagd majoren U. G. von Konows numera jemväl afstidna enka, hälften eller 300 R:dr må från och med innevarande år samt framgent årligen under lifstiden få uppbäras af deras efterlemnade ogifta dotter *Maria Ulrika von Konow*.

Likaledes har uti en inom Andra Kammaren väckt, till Stats-Utskottet remitterad motion (N:o 72) Herr *S. Rosenberg* på anförda skäl hemställt, det Riks-

dagen benäget ville tillåta, att aflidne *Majoren Carlqvists trenne oförsörjda döttrar, Milda Anna Maria*, född 1825, *Carolina Margareta*, född 1831, och *Emilie Gustafva*, född 1833, måtte, så länge de förblifva ogifta, få tillgodonjuta den pension, stor 300 R:dr årligen, som enligt Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 16 December 1863 varit deras nu aflidna moder tillförsäkrad.

Om än Rikets Ständer tillförene beviljat förtjente mäns i behof stadda enkor pensionsunderstöd, torde detta icke kunna betraktas såsom giltigt skäl att nu till deras efterlemnade barn utsträcka en sådan förmån; hvadan och med åberopande af de i punkten 11:o här ofvan af Utskottet uttalade åsikter, Utskottet hemställer,

- a) att den för *Maria Ulrika von Konow* äskade pension icke må af Riksdagen beviljas; och
- b) att herr *Rosenbergs* ofvanberörda motion må af Riksdagen lemnas utan afseende.

23:o. Då extra ordinarie Kanslisten *Christian Möller Alleson*, född den 2 September 1793, efter att under loppet af 40 år hafva i sådan egenskap tjenstgjort i flera embetsverk, bland andra i Kammar-rätten, som meddelat honom det vitsord, att han under sin tjenstgöring derstädes ådagalagt skicklighet samt synnerlig flit och ordentlighet, men, i anseende till honom åkommen svår döfhet, icke kunnat till ordinarie tjenst befordras, nu vid den höga åldern af öfver 73 år befinner sig med en sinnessjuk dotter i bekymmer för sin utkomst, har Kongl. Maj:t föreslagit, att *Möller Alleson* måtte för sin återstående lifstid uppföras å Allmänna Indragningsstaten till åtnjutande från och med innevarande år af en årlig pension å 400 R:dr.

Ang pension
åt e. o. Kansli-
sten Möller
Alleson

Enligt hvad handlingarne synas ådagalägga, har *Möller Alleson* ända in på sena ålderdomen nitiskt och flitigt tjenstgjort, ehuru han af ofvanuppgifna anledning ej kunnat å tjenstemannabanan vinna befordran; och får med hänseende till de härvid förekommande synnerligen bevekande omständigheter, Utskottet tillstyrka,

- att det för *Möller Alleson* begärda pensionsbelopp 400 R:dr må af Riksdagen beviljas, att från och med innevarande år utgå.

24:o. Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Utskottet remitterad motion (N:o 245) har Herr *A. W. Uhr*, under förmälan hurusom den 18 December 1865 aflidne Öfverjägaren *Carl Gustaf Sundström*, som år 1830 inträdt i Stateus tjenst och 1838 befordrats till Öfverjägare, under sin lifstid innehaft en för lefnadsbehofven otillräcklig lön. hvadan ock vid dödsfallet skulderna i boet öfverstigtit tillgångarne, föreslagit, att *Sundströms* enka, *Aurora Augusta Sundström*, född *Huggren*, måtte i sin lifstid få åtnjuta såsom pension ett belopp, motsvarande hälften af den lön hennes man i lifstiden innehaft, eller 500 R:dr.

Ang pension
åt Öfverjägaren
Sundströms
enka

Åberopande hvad Utskottet i punkten 11:o härofvan anført, tillstyrker Utskottet,

att motionen måtte af Riksdagen afslås.

Angående anslag till Kamereraren Sandberg för vårdande af åtskilliga samlingar.

25:o. Uti den nådiga Propositionen angående Statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t begärt, att det anslag af 500 R:dr årligen, hvilket Rikets Ständer allt ifrån år 1858 anvisat att utgå från Riksgälds-kontoret till Kongl. Maj:ts nådiga disposition för att tilldelas Kamereraren i Kammar-kollegii arkivkontor *Carl Sandberg*, mot skyldighet för honom att fortfarande bidraga till förökande af de samlingar, afskrifter och anteckningar rörande Sveriges kamerala och finansiella förhållanden, som Staten af honom inlöst, måtte för enahanda ändamål och på samma villkor, som förut blifvit af Rikets Ständer stadgade, få till Sandberg utgå äfven efter år 1867 samt å Allmänna Indragningsstaten uppföras.

Hänvisande till hvad Statsråds-protokollet (Bil. N:o 6, pag. 27) rörande denna fråga innehåller, får, i betraktande af vigten deraf, att dessa samlingar, som redan vext ut till mer än 40,800 blad, blifva bragta till den fullständighet, som deråt kan gifvas, Utskottet tillstyrka,

att Riksdagen må å Allmänna Indragningsstaten uppföra ett belopp af 500 R:dr, att på sätt och under villkor, som Kongl. Maj:t kan finna för godt föreskrifva, tilldelas Kamereraren Sandberg för vidare fortsättning och vårdande af merberörda samlingar.

Angående ersättning till arrendatorer af en del indragna boställen för exproprierad jord.

26:o. Sedan, i anseende till skedda *expropriationer af mark* för Statens jernvägar från indragna och utarrenderade boställena $\frac{1}{4}$ mantal Ryd Norregård och 1 mantal Brantåsa i Moheda socken af Kronobergs län sam $\frac{3}{4}$ mantal Törnestorp och 1 mantal Hofstena Storegården i Sköfde socken af Skaraborgs län, arrendatorerne af samma boställen blifvit genom Kongl. Brefven den 21 December 1865 och den 23 Februari 1866 tillerkände årliga ersättningar till belopp, ungefär motsvarande, på sätt det den nådiga Propositionen åtföljande Statsråds-protokoll (Bil. N:o 6, pag. 28) närmare utvisar, 5 procent af de Riksgälds-kontoret tillkomna expropriationsmedlen, har Kongl. Maj:t, i öfverensstämmelse med Statskontorets derom gjorda framställning, föreslagit att berörda ersättningar, som utgöra:

för Ryd Norregård	15 R:dr.
„ Brantåsa	19 „
„ Törnestorp	55 „
och „ Hofstena Storegården	9 „

Tillsammans 98 R:dr,

och hvilka hittills utbetalts af Statskontoret utaf under hand egande medel, nu måtte varda å Allmänna Indragningsstaten uppförda, att utgå till nuvarande arrendatorer af omförmälda boställen under arrendetiden, eller för Ryd Norregård till midfastan 1870 och för Brantåsa till samma tid 1882 samt för Törnestorp och

Hofstena Storegården till midfastan 1871; och får, då de nuvarande arrendatorerne af berörda boställen måste anses till ifrågavarande ersättningsbelopp berättigade, Utskottet tillstyrka,

att hvad Kongl. Maj:t uti förevarande hänseende föreslagit, må af Riksdagen bifallas.

27:o. Med afseende å förste Gesällen vid härvarande kronobageri *F. J. Bergs* väl vitsordade långvariga tjänstgöring, behagade Kongl. Maj:t den 22 Juli 1864 tillägga honom, som i likhet med öfrige der anställde gesäller, jemlikt nämnda Brevet den 2 November 1855, i kontant lön åtnjuter 600 R:dr årligen, förhöjning i nämnda lön med 200 R:dr för år räknadt, så länge han vid kronobageriet fortfarande vore anställd och sina åligganden med nit, ordning och pålitlighet fullgjorde; och har Kongl. Maj:t nu föreslagit, att omförmälda löneförhöjning, som hittills, på sätt med utgifterna för spanmålsupphandlingar och bagerikostnader vanligen tillgår, anordnats under titel: "Magasinskassaförstärkning", måtte å Allmänna Indragningsstaten uppföras.

Angående löneförhöjning åt förste Bagerigesällen Berg.

Enär öfriga aflöningar för bageripersonalen vid nämnda kronobageri äro å stat uppförda, torde enahanda åtgärd böra med nu ifrågavarande löneförhöjning vidtagas, hemställande Utskottet, då densamma endast är personel,

att Riksdagen, med bifall till hvad Kongl. Maj:t föreslagit, måtte å Allmänna Indragningsstaten uppföra 200 R:dr, att såsom löneförhöjning till förste Bagerigesällen Berg utgå på de af Kongl. Maj:t redan bestämda villkor.

28:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit att, till förhyrande af lokaler för *Kommers-kollegium*, *Öfverintendents-embetet* och *Serafimerordens-gillet* måtte å Allmänna Indragningsstaten anvisas de belopp, som nu i sådant afseende, jemlikt Kongl. Brevet den 15 April samt den 3 och 18 Juni 1864, årligen utgå, nemligen: för den af Kommers-kollegium förhyrda lokalen uti egendomen N:o 9

Angående hyresmedel för en del embetsverk.

vid Storkyrkobrinken	R:dr 6,800,
„ den af Öfverintendents-embetet begagnade lägenhet i egendomen N:o 5 Malmtorgsgatan	„ 1,500,
samt för Serafimerordens-gillet embetslokal i egendomen N:o 18 vid Regeringsgatan	„ 1,400.

Tillhopa R:dr 9,700.

Då sannolikt är, att för dessa verk utrymme först framdeles kan beredas i något Kronans hus, och således ifrågavarande hyresmedel, som, till följd af Rikets Ständers vid 1862 och 1863 års Riksdag lemnade medgifvande, hittills af Statskontoret utbetalts under förkortstitel, ännu fortfarande blifva för ändamålet behöfliga, tillstyrker Utskottet,

att Riksdagen må, med bifall till den nådiga framställningen, å Allmänna Indragningsstaten såsom hyresmedel för Kommers-

Angående ersättning för afskrifna qvarnräntor.

kollegium, Öfverintendents-embetet och Serafimerordens-gillet uppföra ett årligt belopp af 9,700 R:dr.

29:o. Uppå af Statskontoret derom gjord anmälan har Kongl. Maj:t föreslagit, att till ersättning för den minskning i inkomster, som för indelningshafvare uppkommit, derigenom att *mjöl- och sågqvarnsräntor*, hvilka till en del varit anordnade, jemlikt Kongl. Kungörelsen den 30 December 1863 från och med 1864 blifvit afskrifna och följaktligen ej vidare utgjordes, måtte å Allmänna Indragningsstaten uppföras 9 öre i penningar samt 2 kubikfot 2,5 kannor oindelt spannmål, hvarigenom dock, enär kolumnen för indelta räntor bör med motsvarande värde minskas, någon förändring i anslagets slutsumma icke åstadkommes; och får, jemte erinran att, då bråkdelar af kannor icke i Riksstaten upptagas, spannmålsbeloppet bör till jemnt kammetal höjas, Utskottet tillstyrka,

att å Allmänna Indragningsstatens anslag må uppföras 9 öre i penningar samt 2 kubikfot 3 kannor oindelt spannmål, hvarjemte samma anslagskolumn för indelta räntor minskas med motsvarande 4 R:dr 69 öre.

Angående anslag till anskaffande af originalmålningar utaf växter ur Sveriges flora samt utgifvande af teckningar utaf zoologiska föremål, äfven måtte för flora m. m.

30:o. Uppå Vetenskaps-akademiens derom gjorda underdåniga anhållan, har Kongl. Maj:t föreslagit, att det årliga belopp af 1,200 R:dr, som Akademien en längre tid fått uppbära till *anskaffande af originalmålningar utaf växter ur Sveriges flora samt utgifvande af teckningar utaf zoologiska föremål*, äfven måtte för år 1868 å Allmänna Indragningsstaten till Vetenskaps-akademiens förfogande anvisas; och tillstyrker Utskottet

Riksdagens bifall till denna nädiga framställning.

Angående den sekreteraren i Sundhets-kollegium Ljungberg, efter afskedslöfande, tillkommande pension

31:o. Vidare har Kongl. Maj:t i den nädiga Propositionen angående Statsverkets tillstånd och behof föreslagit, att ett belopp, motsvarande den löneförhöjning, som utöfver ordinarie staten blifvit, genom Kongl. Brevet den 22 Januari 1864, anvisad åt sekreteraren i Sundhets-kollegium, eller 500 R:dr, måtte uppföras å Allmänna Indragningsstaten för att utaf nuvarande innehafvaren af nämnda tjänst, häradshöfdingen m. m. *Johan Erland Ljungberg*, som, enligt hvad af Statsrådsprotokollet (Bil. N:o 7, pag. 6) inhämtas, är född den 26 December 1797 och år 1819 inträdt i Statens tjänst, efter erhållet afsked, årligen uppbäras utöfver den honom eljest såsom sekreterare tillkommande pension af 2,500 R:dr; men då, enligt hvad Utskottet inhämtat, Ljungberg redan såsom f. d. tjänsteman i Riksbanken derifrån uppbär en årlig pension af 1,600 R:dr, hemställer Utskottet,

att den för Sekreteraren Ljungberg ifrågasatta särskilda pensionsförmån icke måtte af Riksdagen beviljas.

Angående pension åt Provincialläkaren Wikblad.

32:o. För Provincialläkaren i Söderhamns distrikt *Anders Germund Wikblad* har Kongl. Maj:t äskat uppförande å Allmänna Indragningsstaten af en årlig pension af 1,500 R:dr att utgå, efter det afsked från provincialläkaretjensten Wikblad beviljats; till stöd för hvilken framställning blifvit uti Statsrådsprotokollet

(Bil. N:o 7, pag. 11 och 12) åberopadt, bland annat, att Wikblad är född den 1 December 1813 och varit från år 1845 anställd såsom provincialläkare inom mera än vanligt vidsträckta och besvärliga distrikt, samt att han, som alltsedan år 1862 för sjukdom åtnjutit tjänstledighet, enligt hvad genom läkareattest vore bestyrkt, under sin tjänstetid ådragit sig ett slaganfall, hvaraf han till både kropps- och själsförmögenheter är "så försvagad, att han omöjligt kan förmå sköta sin tjänst och ej heller någonsin framdeles kan bli i stånd att sköta densamma"; Och får, i betraktande häraf samt då Wikblads provincialläkarelön utgör 2,000 R:dr, deraf han således för närvarande under ledigheten uppbär tre fjerdedelar eller samma belopp, som nu blifvit såsom pension föreslaget, Utskottet tillstyrka,

att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning måtte af Riksdagen bifallas.

33:o. Enär Intendenten vid det Naturhistoriska Riksmusei vertebrataafdelning, Professoren *Carl Jakob Sundevall*, som är född den 22 Oktober 1801 och i 40 år varit i Statens tjänst samt 27 år innehaft nämnda intendents-befattning, numera, på sätt företeadt läkarebetyg utvisade, genom en i sednare tid tilltagande sjuklighet och svaghet såge sig ur stånd att, såsom han önskade och borde, uppfylla sina tjensteåligganden, hade Vetenskaps-akademien, vitsordande det sällsynta nit och skicklighet, hvarmed Sundevall tjenat det allmänna, samt då hans sjuklighet otvifvelaktigt till väsendtlig del, om ej helt och hållet, ledde sitt ursprung från hans sjelfsuppoffrande nit i tjänstens utöfning, hemställt, att Kongl. Maj:t ville till Riksdagen aflåta nådig Proposition om Sundevalls uppförande på indragningsstat mot åtnjutande, i likhet med hvad vid sednaste riksdag blef Entomologiæ Intendenten vid Museum, Professor Boheman beviljadt, af ett mot hela lönen, 4,000 R:dr, svarande belopp såsom pension; Och har Kongl. Maj:t nu föreslagit, att för Sundevall måtte å Allmänna Indragningsstaten uppföras en årlig pension af 4,000 R:dr, att tillträdas från och med månaden näst efter den, hvarunder han från intendents-befattningen erhöile afsked.

Angående pension åt Professoren Sundevall

Vid pröfning af denna fråga har Utskottet ansett att, ehuru pensionsrätt ännu icke blifvit Vetenskaps-akademiens och Riksmusei tjenstemän tillagd, billigheten fordrar, att Sundevall, som i allo uppfyllt de för civile embets- och tjenstemän i allmänhet stadgade villkor för rättighet vid afskedstagandet till pension å Allmänna Indragningsstaten, icke lemnas i saknad af understöd på alderdomen, hvadan och då Sundevall icke allenast ådagalagt sällsynt nit och skicklighet i utöfningen af sina tjensteåligganden, utan ock genom en mångsidig vetenskaplig verksamhet af utmärkt förtjenst gagnat och hedrat fäderneslandet, Utskottet, med hänseende jemväl till de oegennyttiga bemödanden Sundevall under en lång följd af år egnat åt riktandet af Musei samlingar, hemställer,

att Riksdagen må för Intendenten Sundevall å Allmänna Indragningsstaten såsom pension uppföra ett mot Sundevalls nu

innehafvande lön svarande belopp af 4,000 R:dr, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder han från Intendents-befattningen erhåller afsked.

Angående pension
åt Kollega
Wennberg

34:o. Uti en till Riksdagen aflåten särskild nådig Proposition af den 25 sistlidne Januari (N:o 35) har Kongl. Maj:t, enär Kollegan vid Hudiksvalls elementarläroverk, Filosofie Doktorn *Thure Gustaf Wennberg*, hvilken är född den 13 April 1811, år 1836 promoverades till Filosofie Doktor och sedermera alltjemt egnat sina krafter åt lärarekallet, dels i enskilda läroanstalter och dels vid Statens elementarläroverk, vid hvilka han från år 1847 haft anställning som ordinarie kollega, alltsedan år 1864 lidit af en svår och, enligt vederbörande läkares intyg, såsom obotlig ansedd sinnessjukdom och till sitt och hustruns underhåll icke egde annan tillgång än sin lön, föreslagit, med afseende äfven derå att Wennberg under sin tjensteutöfning städse ådagalagt nit och skicklighet, det Riksdagen måtte medgifva, att Kollegan Wennberg må, från och med månaden näst efter den, då afsked varder honom beviljadt, å Allmänna Indragningsstaten uppföras till åtnjutande af pension med ett mot trefjedredelar af hans nu innehafvande lön svarande belopp eller 1,875 R:dr.

Med hänseende till hvad sålunda förekommit och då det för läroverket är af vikt, att Wennbergs lärarebefattning må kunna med en fullt tjenstbar ordinarie lärare besättas, tillstyrker Utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning må af Riksdagen bifallas.

Angående tillökning
för den
under en del
löner inbegrip-
na spannmål.

35:o. Jemte förmälan, att riksmarkegångspriset å spannmål för åren 1864, 1865 och 1866 utgjort i medeltal 1 R:dr 88 öre per kubikfot, motsvarande 11 R:dr 84 öre per tunna, eller 1 R:dr 34 öre per tunna utöfver det värde, hvartill spanmålen vid 1841 års statsreglering beräknades, har Kongl. Maj:t nu föreslagit, att den lönefyllnad, hvarom, jemlikt då stadgade grunder, de, som före vidtagandet af berörda statsreglering tillträdtt och ännu bibehålla löner med derunder beräknad spannmål, äro tillförsäkrade, måtte af Riksdagen bestämmas efter nämnda prisskilnad å spanmålen, 1 R:dr 34 öre för tunnan, till utgående från Allmänna Indragningsstaten. Vid det af Statskontoret upplysta förhållande, att den *spannmål, som inbegripes under lönerna för dylika äldre, före år 1841 utnämnde löntagare*, nu utgör 1,405 tunnor, skulle således till omförmälda spanmålsersättning erfordras ett anslag i jemnt tal af 2,000 R:dr, eller hälften af hvad vid sistlidne riksdag för ändamålet beräknades.

I anledning häraf får Utskottet hemställa,

att för de tjenstemän, hvilka äro berättigade till spannmåls-tillökning utöfver det i staterna beräknade pris af 7 R:dr Banko, denna tillökning måtte för hvarje tunna under lönerna beräknad spannmål bestämmas till 1 R:dr 34 öre.

Angående Huf-
vudtitelns slut-
summa.

36:o. Då de besparingar i utgifter från Allmänna Indragningsstaten, som uppkomme ej blott genom nyssnämnda nedsättning i anslaget till spanmålsersättning, utan äfven genom äldre pensionstagares afgång, skäligen kunde antagas ungefärligen motsvara de ytterligare anvisningar å anslaget för nämnda stat, hvarom Kongl. Maj:t i den nådiga Propositionen angående Statsverkets tillstånd och behof gjort framställning, har Kongl. Maj:t nu ej föreslagit någon förhöjning uti ifrågavarande anslag; hvaremot blifvit hemställt, att de i anslaget ingående indelta ränte- och spanmålsbelopp må minskas, ej blott med värdet af de i punkten 29 härofvan omförmälda qvarnräntor, hvilken minskning dock, enligt hvad Utskottet i nämnda punkt anmärkt, icke förändrar anslagets slutsumma, utan ock värdet af de vid beräkningen af inkomsttitlarne: *indelta ordinarie räntan* och *indelta tiondespannmålen* afdragna fjerdingsmanslöner och räntan af aflidne Lagman Cassels i listiden innehafda lagmansboställe Åhlbrunna i Upsala län 1,240: 09. samt 38 kubikfot 1 kanna indelt spanmål, utgörande fjerdingsmans- och skarpställarelöner, som i följd af särskilda nådiga föreskrifter upphört att vidare utgå, motsvarande å 2 R:dr kubikfoten 76: 20.

eller tillsammans R:dr 1,316: 29.

Enär de nya anvisningar, hvilka Utskottet härofvan, på grund af särskilda nådiga Propositioner, tillstyrkt, icke äro af någon synnerlig betydhet, torde ifrågavarande anslag, helst detsamma har egenskap af förslagsanslag, lämpligen kunna, efter afdrag af dels ofvanberörda 1,316 R:dr 29 öre, dels för slutsummans jemnande, 33 R:dr 71 öre, till i öfrigt oförändradt belopp, eller 761,304 R:dr 42 öre upptagas; hemställande dock Utskottet,

att Riksdagen må medgifva att, vid nya Riks-statens upprättande, Allmänna Indragningsstatens förslagsanslag får jemkas i den mån, som blifver erforderlig för att till jemnade belopp bringa Riks-statens slutsummor i afseende å såväl penningar som indelta räntor samt indelt och oindelt spanmål.

Stockholm den 14 Mars 1867.

På Utskottets vägnar:

Arv. Fr:son Posse.

Reservationer:

Vid 11:te punkten (angående pension för General-adjutanten Hygrells enka) af Herr F. Brusewitz:

“Emot Utskottets beslut att afstyrka bifall å Kongl. Maj:ts nådiga Proposition om pension för General-adjutanten Hygrells enka får jag reservera mig.

Så vidt jag varit i tillfälle inhemta, har Representationen aldrig undandragit sig att pensionera behöfvande enkor, hvilkas män verksamt deltagit i Sveriges sednaste krig. De handlingar, som varit för Utskottet tillgängliga, utvisa, att Hygrell under sin 46-åriga tjenstetid med utmärkelse bevistat fälttågen i Tyskland såväl åren 1806 och 1807 som 1813 och 1814, hvarförutan han tillbragt flera år i krigsfångenskap. Detta i afseende på mannens förtjenster, hvilka ytterligare vitsordas deraf, att han redan 1825 utnämndes till Chef för Svea Artilleri-regemente och 1830 till General-adjutant. Beträffande enkans behof af understöd tillåter jag mig nämna, huruledes vederbörande pastor intygat, att hon, som är född den 14 December 1786 och således nu öfver 80 år gammal, befinner sig i behöfvande omständigheter, att hon, enligt läkare-attest, är efter benbrott i sistlidne Juli månad sängliggande sjuk, samt att hon således dels i följd af sin höga ålder, dels genom sjukdom ej allenast är helt och hållet urståndsatt att i någon mån bidraga till sitt uppehälle, utan äfven i behof af ständig vård och tillsyn. Dessutom synes mig ett synnerligen bevekande skäl för bifall till den nådiga Propositionen ligga i den omständigheten, att Generalskan Hygrell, oaktadt hennes man redan den 27 Augusti 1840 affidit och hon således otvifvelaktigt långt för detta erhållit pension, om hon derom anmält sig, likväl först nu, sedan de tillgångar, hon förut egt, småningom medtagits, sökt ett årligt understöd för den korta tid, som ännu kan vara henne öfrig. Jag hemställer alltså,

att Riksdagen må, med bifall till Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, tillägga General-adjutanten Hygrells enka en årlig pension af 500 R:dr.“

Vid 20:de punkten (angående pension för Landshöfdingen Oldewigs enka) af Herrar P. O. Hörnfeldt och A. Sköldberg.

Tab. Litt. A.

Nionde Hufvudtiteln.

1867 års Riks-statensslår:														Förslag till blifvande Riks-stat:															
Penningar.		Indelta Räntor, enligt markegång på förslag.		Spanmål.								Summa Riksmünt.		Penningar		Indelta Räntor, enligt markegång på förslag.		Spanmål.								Summa Riksmünt.			
				Indelt på förslag.				Oindelt.										Indelt på förslag.				Oindelt.							
				Mått.		Värde å 2 R:dr kubikfoten.		Mått.		Värde förlagsvis å 2 R:dr kubikfoten.								Mått.		Värde å 2 R:dr kubikfoten.		Mått.		Värde förlagsvis å 2 R:dr kubikfoten.					
R:dr	ö.	R:dr	ö.	Kub.-f.	k.	R:dr	ö.	Kub.-f.	k.	R:dr	ö.	R:dr	ö.	R:dr	ö.	Kub.-f.	k.	R:dr	ö.	Kub.-f.	k.	R:dr	ö.	R:dr	ö.				
91,285	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91,285	50	91,285	50	—	—	—	—	—	—	—	—	91,285	50				
70,219	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70,219	50	70,219	50	—	—	—	—	—	—	—	—	70,219	50				
193,058	93	—	—	—	—	—	—	24,713	3	49,426	60	242,485	58	193,058	98	—	—	—	—	24,713	3	49,426	60	242,485	58				
46,295	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46,295	—	46,295	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46,295	—				
37,710	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37,710	—	37,710	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37,710	—				
7,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,500	—	7,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,500	—				
24,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24,000	—	24,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24,000	—				
30,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30,000	—	30,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30,000	—				
2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—				
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,000	—				
S:gr	502,689	98	—	—	—	—	—	24,713	3	49,426	60	551,495	58	S:gr	508,068	98	—	—	—	—	—	—	—	24,713	3	49,426	60	557,495	58
759,069	2	3,272	20	126	2	252	40	30	4	60	80	762,654	42	759,069	2	3,272	20	126	2	252	40	30	4	60	80	761,304	42		
S:ma	1,261,138	—	3,272	20	126	2	252	40	24,743	7	49,487	40	1,314,150	—	S:ma	1,267,141	41	1,976	59	86	2	172	40	41	5	83	—	1,318,800	—

Pensions- och Indragnings-staterna:

A) Pensions-staten.

Civil-statens pensionskassa:
Pensions-staten för Civile embets- och tjenstemän 37,500: —
Dito för deras enkor och omyndiga barn 45 000: —
Ersättning för mistade löneinnehållningar 2,245: 50.
Dito för nådårs- och begrafningshjelps-besparingar 6 540: —

Arméens pensions-kassa:
Pensionsstaten för Militäre embets- och tjenstemäns samt underoffi-
cerares enkor och barn 37,500: —
Ersättning för mistade löneinnehållningar 4,639: 50.
Dito för nådårs- och begrafningshjelps-besparingar 28 080: —

Wadstena Krigsmanshus kassa
Amiralshuset-krigsmans-kassan:
Förre anslaget under denna titel 43,100: —
Ersättning för mistade löneinnehållningar 615: —
Dito för nådårs- och begrafningshjelps-besparingar 2,580: —

Invalidhus-fonden:
Ersättning för hemmans-räntor och arrenden, *Förslags-anslag*
För blesserade Över- och Under-officerare, *Reservations-anslag*
Bidrag till Handelsflottans pensionsstat, att af tullmedlen direkte utgå, *Reservations-anslag*
Bidrag till Folkskolelärares pensionering
Bidrag till Folkskolelärares enke- och pupill-kassa
Bidrag till Kongl. Theaterns pensionskassor

B) Allmänna Indragnings-staten.

För diverse föremål, *Förslags-anslag*.
Penningar:
Nuvarande beloppet 759,069: 2
Tillkommer:
Ersättning för indelta, men afskrifna qvarn-
räntor 09.
För jemnande af Riks-statens slutsumma 3 32. 3 41. 759,072: 43.

Indelta räntor:
Nuvarande beloppet 3,272: 20.
Afgår:
Afskrifna qvarnräntor 4: 69.
Till statsverket indragna indelningar 1,240: 9.
För jemnande af Riks-statens slutsumma 50: 83. 1,295: 61. 1,976: 59.

Indelt spanmål:
Nuvarande anslag 126: 2. 252: 40.
Afgår:
Till statsverket indragen
spanmål 38: 1. 76 20.
För jemnande af Riks-
statens slutsumma 1: 9. 3: 80. 40: — 80: —
S:gr 86: 2. 172: 40.

Oindelt spanmål:
Nuvarande anslag 30: 4. 60: 80.
Tillkommer:
Ersättning för qvarnräntor 2: 3. 4: 60.
För jemnande af Riks-
statens slutsumma 8: 8. 17 60. 11: 1. 22: 20.
S:gr 41: 5. 83: —

Då de nya anvisningarne å Indragnings-staten ansetts kunna ungefärligen
motsvara de besparingar i utgifter från nämnda stat, hvilka uppkomma
dels genom minskning i anslaget till spanmålsförhöjning åt äldre lön-
tagare och dels genom pensionstagares afgång, utföres här detta anslag
i öfrigt till oförändradt belopp

Tillökningen å Hufvudtiteln bliver således 4,650 R:dr.

Tab. Litt. B.

Allmänna Indragnings-staten.

Ny anvisning.	Riksmünt.	
Professoren, Doktor <i>C. J. Schlyter</i> , såsom ersättning för biträde och andra kostnader vid utgifvandet af "Sveriges gamla lagar"	3,000	—
Hofrätts-rådet i Svea Hofrätt <i>Jakob Ulrik Södergren</i>	2,300	—
General-fälttygmästaren och Chefen för Artilleriet m. m. Friherre <i>F. J. Wrede</i> , det belopp, som erfordras att bereda honom pension, tillsammanlagdt 6,000 R:dr.		
Vaktmästaren vid Arméens utredningsförråd i Göteborg <i>Johan Svensson</i>	400	—
Regements-stallmästaren vid Husar-regementet Konung Carl XV, Löjtnanten i Arméen m. m. <i>Mathias Giese</i>	400	—
Till understöd åt de sedan 1808 och 1809 års krig qvarlevande <i>landtvärnsmän</i>	20,000	—
Förre Kanslers-sekreteraren vid Krigsakademien <i>A. Becker</i>	900	—
Till aflönande af officerare, som, efter gillande af den utaf Kongl. Maj:t föreslagna ombildning af <i>Flottans konstruktions-korps</i> , blifva öfvertalige	26,000	—
„ dito åt på indragning ställde två <i>medicinaldrängar vid Carlskrona station</i> och <i>en underläkare å Göteborgs depôt</i> à 240 R:dr i lön och 56 R:dr 25 öre i löneförhöjning åt dem hvardera	888	75
Chefen för Strömholms stuteri, Ståthållaren och Kommendören m. m. <i>Carl Silnecker Silfverskiöld</i>	2,600	—
Kommissions-landtmätaren i Östergötlands län <i>Carl Erik Öhr-ling</i>	900	—
Länsmannen i Dorothaea lappmarksförsamling i Westerbottens län <i>Eleazar Rhén</i>	700	—
Länsmannen i Söderbärkes bergslags härad af Kopparbergs län <i>Johan Erik Wibelius</i>	700	—
Transport:	58,788	75

	Transport:	58,788	75
Till fyllnadsarfvode åt den tjänsteman, som förordnas att förestå Expeditions-sekreteraren i Kongl. Maj:ts Kansli <i>Nathanael Martin Schönmeijr's</i> protokolls-sekreterare-befattning i Civildepartementet, under den tid Schönmeijr af sjukdom är hindrad att denna sin befattning bestrida, att utgå från och med månaden näst efter den, då beslut af Riksdagen fattas		2,625	—
f. d. Landshöfdingen i Wermlands län <i>H. F. Oldewigs</i> enka, <i>Maria Henrietta Amalia Oldewig, född von Berg</i> . . .		600	—
e. o. Kanslisten <i>Christian Möller Alleson</i> , att utgå från och med år 1867		400	—
Kamereraren i Kammar-kollegii arkivkontor <i>Carl Sandberg</i> , mot skyldighet att fortfarande bidraga till förökande af de samlingar, afskrifter och anteckningar rörande Sveriges kame-rala och finansiella förhållanden, som Staten af honom inlöst		500	—
Ersättning åt arrendatorn af indragna bostället $\frac{1}{4}$ mantal Ryd-Norregård i Moheda socken af Kronobergs län, att utgå till midfastan år 1870 15: —			
Ersättning åt arrendatorn af indragna bostället 1 mantal Brantåsa i Moheda socken af Kronobergs län, att utgå till midfastan år 1882 19: —			
Dito åt dito af d:o $\frac{3}{4}$ mantal Törnesticorp i Sköfde socken af Skaraborgs län, d:o d:o år 1871 55: —			
Dito åt dito af d:o 1 mantal Hofstena Storegården i d:o, d:o d:o år 1871 9: —		98	—
Löneförhöjning åt förste Gesällen vid Stockholms kronobageri <i>F. J. Berg</i>		200	—
Hyresmedel för Kommers-kollegium, Öfverintendents-embetet och Serafimerordens-gillet		9,700	—
Till anskaffande af originalmålningar utaf vexter ur Sveriges flora m. m.		1,200	—
Provincialläkaren i Söderhamns distrikt <i>Anders Germund Wikblad</i>		1,500	—
Intendenten vid det Naturhistoriska Riksmusei vertebrat-afdelning, Professoren <i>Carl Jakob Sundevall</i>		4,000	—
Kollegan vid Hudiksvalls elementarläroverk, Filosofie Doktorn <i>Thure Gustaf Wennberg</i>		1,875	—
	Summa:	81,486	75